Winterswijk, 24 februari 2023

Geacht college/wethouder, geachte raadsleden,

Bij zowel buurtbewoners Molenveld als actiegroep ABK leven op dit moment een groot aantal vragen omtrent de verdere voortgang bij de kleiput. In het verleden werden deze vragen vaak "opgespaard" tot een volgende bijeenkomst van de klankbordgroep, maar aangezien dit overleg vorig jaar door de gemeente Winterswijk – plotseling, eenzijdig en om voor ons onbegrijpelijke redenen - is ontbonden, zijn we sindsdien aangewezen op het schriftelijk stellen van vragen. Een aantal van onderstaande vragen zijn in het verleden al eerder gesteld, maar niet/nauwelijks beantwoord. Recente ontwikkelingen zoals de aanwezigheid van blauwalg in de kleiput hebben een aantal nieuwe vragen opgeworpen. In een poging om dit keer wel duidelijke en heldere antwoorden te krijgen richten wij ons hierbij direct tot het college van B&W en in het bijzonder wethouder Wassink. De brief is tevens gericht aan de gemeenteraad, zodat ook zij notie kan nemen van de vele vragen/zorgen die er zijn buurt en actiegroep.

N.a.v. het ontbinden van de klankbordgroep heeft er (telefonisch) een gesprek plaatsgevonden tussen de wethouder en de woordvoerder van ABK. De wethouder heeft daarin toegezegd dat als er "tussentijds" vragen zouden zijn we "ten allen tijde" bij de gemeente terecht konden en dat de vragen dan "naar eer en geweten" zouden worden beantwoord. Bij deze dus de vragen die wij op dit moment hebben:

Vragen t.a.v. uitwerking van het gekozen scenario 2:

– De projectleider kleiput geeft in haar laatste mail richting ABK en buurt aan verder te gaan met een inrichtingsplan/uitvoeringsplan op basis van scenario 2. Betreft dit het scenario incl. het plas-dras deel (moeraszone incl. helofytenfilter) tussen kleiput en WAL-stort?

– Komt de gemeente ook bij de klankbordgroep terug als binnen scenario 2 dit plas-dras deel niet haalbaar is? Wat wordt in dit verband bedoeld met de term "haalbaar"?

– Met welk doel heeft de gemeente onderzoeksinstituut AKWA nog een variant van scenario 2 zonder plas-dras deel door laten rekenen, dit nadat het eindrapport al door AKWA was opgeleverd?

– Kan de gemeente uitsluiten dat uitvoering van een variant van scenario 2 zonder plas-dras tot de mogelijkheden behoort?

– Kan de gemeente alsnog een inhoudelijke reactie geven op onze email waarin wij beargumenteerd aangeven dat scenario 2 zonder plas-dras deel onmogelijk tot een plas met een goede duurzame ecologische waterkwaliteit kan leiden? Graag aangeven waarom u het hier wel/niet mee eens bent.

– AKWA heeft met haar extra doorrekening willen aantonen dat het voor een goede duurzame ecologische waterkwaliteit van de kleiput niet uitmaakt of er in scenario 2 wel/niet een plas-dras gedeelte wordt aangelegd. Is de gemeente het met ons eens dat deze conclusie nogal opmerkelijk is en volledig indruist tegen de aanbevelingen/eindconclusies die AKWA zelf heeft gedaan, zowel in haar eindrapport als tijdens het laatste klankbordoverleg? Zo ja/nee, kunt u dit beargumenteerd aangeven?

– Wie gaat het inrichtingsplan/uitvoeringsplan t.a.v. scenario 2 opstellen? Wordt dit een volledig nieuw inrichtingsplan of een aanpassing op het reeds bestaande inrichtingsplan? Kan de gemeente globaal al

aangeven wat daarin (aanvullend of in afwijking van het oorspronkelijke plan) wordt vastgelegd? Moet op basis van scenario 2 ook het bodembeheerplan (nota bodembeheer) worden aangepast?

– Voor de uitvoering van scenario 2 is minimaal 38.000 m3 afdekgrond nodig. In het inrichtingsplan staat (pag. 61) dat er juli 2018 al 20.000 m3 zand met achtergrondwaarde voor de afdeklaag beschikbaar was. Klopt dit? (we vragen dit, omdat dit in het laatste klankbordoverleg door de heer Hakstege, beheerder van het gemeentelijk depot, werd ontkend). Graag zouden wij de keuringsrapporten van de partijen grond die al beschikbaar zijn willen ontvangen. Verder verzoeken wij de gemeente om deze rapporten ook (zoals eerder toegezegd) via haar website openbaar te maken.

– Is er binnen scenario 2 al een definitief besluit genomen over het wel/niet aanleggen van visplekken die mede geschikt zijn voor mindervaliden?

Vragen t.a.v. nadere onderzoeken:

– Tijdens het laatste klankbordoverleg is door de wethouder toegezegd dat er nog nader onderzoek zal worden gedaan of zand dan wel klei het meest geschikt is als afdekgrond. Hoe staat het met dit onderzoek? Wordt ook het waterschap hierbij betrokken? Indien hiervan al resultaten bekend zijn, dan zouden wij die graag ontvangen.

– Als er – zoals het inrichtingsplan zegt – al 20.000 m3 zand voor afdekking van de kleiput in opslag ligt, kan het dan desondanks nog wel zo zijn dat uiteindelijk voor klei als afdekgrond wordt gekozen?

– Tussen gemeente en waterschap is in het verleden afgesproken dat er t.a.v. de afdekgrond nog nader onderzocht gaat worden welke fosfaat-normen (LMW-waarden voor P-totaal en verhouding P/Fe) er gehanteerd moeten gaan worden. Hoe staat het met dit onderzoek? Indien hiervan al resultaten bekend zijn, dan zouden wij die graag ontvangen.

– Het waterschap heeft in het laatste klankbordoverleg aangedrongen op nader onderzoek naar de dikte van de afdeklaag. Ook AKWA heeft hier in haar eindrapport op aangedrongen. Hoe staat het met dit onderzoek? Wordt ook het waterschap hierbij betrokken? Indien hiervan al resultaten bekend zijn, dan zouden wij die graag ontvangen.

– Heeft er al onderzoek plaatsgevonden naar de praktische haalbaarheid van scenario 2? M.a.w. kan alle 39.496 m3 reeds gestorte opvulgrond zodanig over de plas worden verdeeld dat aan alle gestelde randvoorwaarden uit het bodembeheerplan/inrichtingsplan/specificaties voor scenario 2 wordt voldaan? Zo ja, kunt u ons de onderliggende berekeningen cq. uitwerking daarvan overleggen?

Vragen n.a.v. blauwalg in de kleiput:

– Baart de aanwezigheid van blauwalg in de plas de gemeente zorgen als het gaat om de haalbaarheid van het herinrichtingsplan voor de kleiput, zeker gezien het feit dat deze plas in het verleden (voorafgaand aan de verondieping) nooit eerder met blauwalgproblemen te maken heeft gehad?

– N.a.v. vragen in de raad refereerde de wethouder onlangs aan de Hambroekplas in Borculo waar eveneens blauwalg in het water is vastgesteld. Dit om aan te geven dat blauwalg in de winter een niet geheel ongewoon verschijnsel zou zijn. Bent u het niet met ons eens dat vanwege het feit dat in de

Hambroekplas – net als in de kleiput – in het verleden vervuild slib is gestort, de aanwezigheid van blauwalg als des te zorgwekkender beschouwd moet worden?

– In september 2021 was er bij de periodieke waterkwaliteitsmeting een forse overschrijding van de fosfaatnorm geconstateerd. Desondanks is besloten om in 2022 te stoppen met deze periodieke kwaliteitsmeting. Was er niet juist op basis van deze overschrijding aanleiding om de waterkwaliteitsmetingen te intensiveren (vaker meten, op meer plekken in de plas, op verschillende dieptes) i.p.v. te stoppen, zeker nu we weten dat er blauwalg in de plas zit en fosfaat de voornaamste aanjager is van eutrofiëring (overmatige algenbloei) in een plas? Is het stoppen met de monitoring in overleg gegaan met het waterschap?

– Bent u ervan op de hoogte dat het (zonder opgaaf van reden) stoppen met een periodieke waterkwaliteitsmetingen gedurende het project indruist tegen Bbk-wetgeving, de regels t.a.v. het verondiepen van diepe plassen van het waterschap en datgene wat erover is afgesproken in het bodembeheerplan/inrichtingsplan? Is er daarmee geen sprake van nalatigheid c.q. het niet naleven van de zorgplicht?

– Ziet u zelf een mogelijk verband tussen de geconstateerde blauwalg en de partijen grond die in de kleiput gestort zijn? Dit zeker gezien het feit dat er in het verleden nogal wat partijen grond gestort zijn die niet voldeden aan de LMW-waarden voor fosfaat.

– Bent u er zich ervan bewust dat er sprake van een overtreding als partijen grond worden toegepast waarbij niet aan deze LMW-waarden wordt voldaan? Art. 52 (lid 1) van het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) gaat hierover. Volgens art. 37 Bbk is het verboden om grond of baggerspecie toe te passen die in strijd is met art. 52.

– In een raadsvergadering in nov. 2022 antwoordde de wethouder n.a.v. een vraag van mevr. Prinsen (CDA) dat de waterkwaliteit van de kleiput "prima" was. Waarop baseerde de wethouder zich toen? De laatste waterkwaliteitsmeting dateerde immers van september 2021. Hoe kijkt de wethouder tegen deze uitspraak aan, nu er – enkele maanden later – blauwalg in de kleiput is vastgesteld?

Vragen t.a.v. kosten/baten van het project kleiput:

– Kunt u ons een tussentijdse stand van zaken geven als het gaat om de kosten/baten van het project herinrichting kleiput tot nu toe? Dus niet alleen een overzicht van de kosten die er tot nu toe zijn gemaakt, maar ook van de baten als gevolg van het storten van de diverse partijen grond.

– Klopt het dat de eerste 25.000 m3 gestorte grond (dit betreft met name de grond afkomstig van de spoorzone) als een batenpost van slechts € 60.000 in de boeken staat? Dit terwijl de acceptatieprijs voor dergelijke grond minimaal € 20 per m3 is en dus tot een batenpost van minimaal € 500.000 had moeten leiden? Zo ja, kunt u nader verklaren waarom dit is gebeurd?

– In het verleden is aangegeven dat het afvoeren van alle gestorte grond een kostenpost van € 2.000.000 met zich mee zou brengen? Dit om aan te geven dat het "er weer uit scheppen van de grond" te duur zou zijn. Hoe is men tot dit bedrag gekomen, hoe betrouwbaar is deze en is voor deze calculatie een onafhankelijk bureau ingeschakeld?

<u>Vraag t.a.v. de betrokkenparagraaf</u>:

– In de B&W-nota van 29-11-2022 staat onder de kop "betrokkenenparagraaf" dat de klankbordgroep waarin ABK en een afvaardiging van de buurt zitting hadden input heeft geleverd voor het rapport van AKWA. Wij zijn echter nooit direct betrokken geweest bij het opstellen van de scenarios die door AKWA zijn doorgerekend. Dit terwijl de klankbordgroep juist met dit doel in het leven was geroepen. ABK en buurt is de inhoud van de scenarios zelfs geweigerd toen daarom gevraagd werd. De gemeente heeft de inhoud van de scenarios pas vrij willen geven toen de buurt daartoe een WOO-verzoek had ingediend. Vindt de gemeente dat zij desondanks aan de betrokkenenparagraaf heeft voldaan?

Graag zien wij een spoedige schriftelijke beantwoording van deze vragen tegemoet. Wij verzoeken u de antwoorden op onze vragen ook te delen met de leden van de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

namens ABK:
namens buurt Molenveld: